

Folketingets Finansudvalg

Bilag	Journalnummer 104.Sydafrika.74.	Kontor Amb. Pretoria	20. februar 2007
-------	------------------------------------	-------------------------	------------------

- a. Udenrigsministeriet anmoder hermed om Finansudvalgets tilslutning til, at der i finansåret 2007 afgives tilsagn på 40 mio. kr. i støtte til bekæmpelse af vold mod kvinder og børn og hiv/aids i det sydlige Afrika.

Forslaget medfører ikke merudgifter i finansåret.

- b. *Baggrund*
Sydafrikas bruttonationalindkomst pr. indbygger er for 2005 beregnet til USD 4960. Realvæksten i BNP pr. indbygger udgjorde 5,6 pct. i 2005, og den gennemsnitlige årlige realvækst var 0,8 pct. for perioden 1990-2005. Indbyggertallet skønnedes i 2004 at være 45,5 mio., og den årlige befolkningstilvækst for perioden 1990-2004 var i gennemsnit 1,9 pct. Den langfristede offentlige udlandsgæld opgjordes i 2004 til USD 9,8 mia.

Den sydafrikanske regerings ambitiøse genopbygnings- og udviklingsprogram er siden 1994 kommet mange sydafrikanere til gode gennem omfattende investeringer i blandt andet infrastruktur, boliger, elektricitet, vand og sundhed. Sydafrika er imidlertid stadig kendetegnet ved udbredt fattigdom og en meget ulige indkomst- og formuefordeling mellem sorte og hvide samt mellem mænd og kvinder. De økonomiske og sociale spændinger fører en omfattende og meget voldelig kriminalitet med sig. Sydafrika er et af de lande i verden, der har flest voldtægter, røverier, bilkapringer og indbrud. Den store arbejdsløshed på mellem 30-40 pct. af arbejdsstyrken forværrer problemet. Sydafrika er hårdt ramt af hiv/aids – det skønnes at over 5,5 mio. sydafrikanere er hiv-positive.

Hiv/aids epidemien i samspil med omfattende vold mod kvinder og børn har store negative samfundsmæssige konsekvenser for Sydafrika og ses som en af landets største udfordringer.

Sydafrika står således overfor et massivt problem med et – også i internationalt sammenhæng – overordentlig stort antal af voldtægter og sexovergreb, og regeringen erkendte i 1999, at der måtte findes nye veje til bekæmpelsen af denne vold. En undersøgelse gav anledning til beslutning om at udvikle den såkaldte Thuthuzela model.

Projektbeskrivelse

Danmarks støtte til bekæmpelse af vold mod kvinder og børn og hiv/aids i

Sydafrika blev indledt i 2001 med en bevilling til UNICEF på 40 mio. kr. (Akt 40 7/11-2001). Programmet, der er implementeret i samarbejde med den sydafrikanske regering, er afsluttet ved udgangen af 2006.

Thuthuzela modellen er et af resultaterne af den danske støtte. Der er på nuværende tidspunkt etableret 10 Thuthuzela klinikker og der er oprettet særlige domstole for seksuelle overgreb.

Thuthuzela klinikkerne, der er tilknyttet provinshospitaler, er åbne i alle døgnets 24 timer og giver voldtægts ofre en integreret, kompetent, menneskelig og sikker modtagelse og behandling – i modsætning til apartheidtidens negligering af disse forhold og til forskel fra den behandling voldtægts ofre forsat ofte er udsat for i det ”normale” system. De fleste voldtægts ofre anmelder ikke voldtægt til politiet på grund af pres fra familie og nærmiljø og af frygt for den behandling, de kan blive udsat for.

Under det nye program er det målet at oprette 12 nye klinikker inden udgangen af december 2009 i fire af de mest udsatte provinser i Sydafrika. Programmet vil også indeholde forebyggende aktiviteter, hvis formål er at ændre lokalsamfundenes attituder, viden og opførsel over for vold mod kvinder og børn, og som også skal forbedre forholdene for volds ofre, så der bliver en forståelse for nødvendigheden af at støtte dem og ikke udstøde dem fra lokalsamfundene.

UNICEF er ansvarlig for den overordnede programstyring. UNICEF har i tilknytning til programmet oprettet en projektmplementeringsenhed. Der afsættes midler til bemanning af UNICEFs implementeringsenhed, ligesom der afsættes midler til et administrationsgebyr.

Det nye program vil også introducere og støtte Thuthuzela modellen i Botswana, Lesotho, Mozambique, Namibia og Swaziland. Introduktionen af modellen vil ske gennem ”Afrikas sammenslutning af anklagere”, der blandt andet vil afholde to halvårslige møder med landene. Den Nationale Anklagemyndighed og UNICEF vil støtte opstarten af Thuthuzela modellen i landene i programmets første år. Herefter vil yderligere planer blive udarbejdet i samarbejde med landene.

Budget

Det samlede budget andrager 40,0 mio. kr. fordelt på følgende poster:

Oprettelse af Thuthuzela klinikker.....	17,50 mio. kr.
Forebyggende aktiviteter	4,35 mio. kr.
Kapacitetsopbygning.....	8,00 mio. kr.
Støtte til 5 lande i det sydlige Afrika	2,50 mio. kr.
Projektmplementeringsenheden UNICEF	2,65 mio. kr.
Administrationsgebyr UNICEF	2,50 mio. kr.
<u>Budgetmargin .....</u>	<u>2,50 mio. kr.</u>
<u>I alt .....</u>	<u>40,00 mio. kr.</u>

Tilsagnet vil blive afholdt med 40,0 mio. kr. under § 06.32.01.23. Øvrige lande i Afrika.

Væsentlige risikoelementer

Det er af afgørende betydning for Thuthuzela modellens bæredygtighed, at udgifterne til udvidelsen og opretholdelsen af de allerede eksisterende klinikker, som den sydafrikanske regering har stillet i udsigt, vil være fuldt optaget på den sydafrikanske finanslov senest i finansåret 2010.

- c. Sagen forelægges Finansudvalget, da der er tale om en rammebevilling, hvor totaludgiften overstiger 30 mio. kr.
- d. Forslaget er tiltrådt af Styrelsen for Internationalt Udviklings samarbejde.
- e. Under henvisning til ovenstående anmoder Udenrigsministeriet om Finansudvalgets tilslutning til, at der i finansåret 2007 afgives tilsagn på 40 mio. kr. i støtte til bekæmpelse af vold mod kvinder og børn og hiv/aids i det sydlige Afrika.

Tilsagnet vil blive afholdt af det beløb, som på finansloven for 2007 stilles til rådighed for udviklingslandene under § 06.32.01. Udviklingslande i Afrika.

- f. Finansministeriets tilslutning foreligger.